

Warszawa, 10 października 2024 roku

Sukces w cieniu porażki. Czy problemy finansowe NFZ utrudnią leczenie chorych na raka?

Wskaźnik Alivia Oncoindex, obliczony na podstawie zapisów obowiązującego od 1 października obwieszczenia refundacyjnego, jest najwyższy w historii i wynosi 49 punktów. Chorzy na raka jajnika, dróg żółciowych oraz nowotwory układu chłonnego właśnie zyskują możliwość skorzystania z nowych i długo wyczekiwanych opcji leczenia. Istnieje jednak poważne zagrożenie, że problemy finansowe NFZ wpłyną negatywnie na realną dostępność terapii, a dla wielu pacjentów refundacja pozostanie czysto teoretyczna.

Alivia Oncoindex to wskaźnik, który pokazuje poziom refundacji terapii onkologicznych zarejestrowanych w ostatnich 15 latach i rekomendowanych w leczeniu najbardziej śmiertelnych nowotworów przez Europejskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (ESMO). Aktualnie jego wartość, w stosunku do lipca 2024, wzrosła o jeden punkt i wynosi obecnie 49 na 100 możliwych punktów¹. To dobra wiadomość dla pacjentów. Podobnie jak fakty, że po październikowej aktualizacji 44 terapie (32%) są refundowane w zgodzie z rekomendacjami ESMO. Niestety nadal 43 ze 139 terapii (31%) nie jest w Polsce refundowanych, a 52 substancje (37%) są refundowane z ograniczeniami niemającymi podstaw w aktualnej wiedzy medycznej.

Kto nie będzie już płacił za swoje leczenie?

Ministerstwo Zdrowia podjęło decyzję o włączeniu do refundacji, w leczeniu pierwszej linii pacjentów z miejscowo zaawansowanym lub przerzutowym gruczolakorakiem dróg żółciowych, immunoterapii w skojarzeniu w chemioterapią. To dobra wiadomość dla osób takich jak pani Iwona Domurad z

¹ <https://oncoindex.org/pl/polska/dla-eksperta>

Pruszkowa, która nie będzie już musiała płacić za swoje leczenie 18 tys. zł miesięcznie:

- *„Decyzja o refundacji to dla mnie ogromne wsparcie. Do tej pory koszty leczenia były właściwie nie do udźwignięcia. Teraz w końcu mogę myśleć swoim o zdrowiu bez ciągłego martwienia się o pieniądze” – mówi pani Iwona.*

Ponadto pacjentki chore na raka jajnika zyskają dodatkową opcję dzięki rozszerzeniu wskazań refundacyjnych, a pacjenci hematoonkologiczni nowe terapie w kilku wskazaniach:

- *Oncoindex bazujący na rekomendacjach ESMO w obszarze hematologii pozostał niezmienny. Jednak od 1 października Ministerstwo Zdrowia istotnie wzbogaciło możliwości terapii chorych na nowotwory układu chłonnego. Na tym dobre informacje dla naszych pacjentów się nie kończą, bo pierwsze przeciwciało bispecyficzne pojawi się też IV linii terapii chorych na szpiczaka plazmocytozy. Środowisko hematologów bardzo cieszą te decyzje, szczególnie, że są one zbieżne z listą potrzeb TOP 10 HEMATO 2024 wskazaną przez ekspertów Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów. – mówi prof. Krzysztof Giannopoulos z Zakładu Hematoonkologii Doświadczalnej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, komentując zmiany na październikowej liście refundacyjnej.*

Pieniądzy w NFZ może nie wystarczyć dla wszystkich chorych

Wzrost wskaźnika Oncoindex cieszy, jednak problemy finansowe NFZ mogą negatywnie wpłynąć na realną dostępność leczenia.

Od początku roku obserwujemy znaczne opóźnienia we wdrażaniu nowych programów lekowych. Przykładem jest program leczenia pacjentek chorych na raka szyjki macicy, który ogłoszono w kwietniu, a mimo to niektóre pacjentki nadal

nie mają do niego realnego dostępu. W województwach mazowieckim i pomorskim nie wyłoniono nawet podmiotów, które będą go realizowały.

Nikt nie ma już wątpliwości, że taka sytuacja jest pokłosiem problemów finansowych NFZ. Prognozy opublikowane w raporcie *“Luka finansowa systemu ochrony zdrowia w Polsce”*² wskazują, że w latach 2025–2027 może zabraknąć nawet 159,5 mld złotych. To z kolei wywołuje głębokie obawy dotyczące kwalifikacji nowych pacjentów do obowiązujących programów oraz dostępu do świadczeń onkologicznych w ogóle.

- *Pomimo sukcesu, jakim jest rekordowa liczba leków przeciwnowotworowych na listach refundacyjnych, luka finansowa NFZ stanowi znaczące wyzwanie. Dyrektorzy szpitali obawiają się problemów z rozliczaniem świadczeń ponadlimitowych, co może prowadzić do dalszych ograniczeń, chociażby programów lekowych. Słyszymy o przesuwaniu wizyt planowych, pilnych oraz związanych z kontynuacją już podjętego leczenia z IV kwartału na rok 2025. Nie dotyczy to jeszcze, na szczęście, wizyt u onkologa, ale przecież chorzy na raka potrzebują konsultacji u innych specjalistów. W ich przypadku czas ma naprawdę ogromne znaczenie – wskazuje Joanna Frątczak-Kazana, wicedyrektora Onkofundacji Alivia.*

O nas:

Onkofundacja Alivia od 14 lat wspiera pacjentów onkologicznych w walce o ich życie i zdrowie. Zapewnia im kompleksowe wsparcie merytoryczne i finansowe. Udostępnia bezpłatne portale internetowe takie jak: [Oncoindex](#), [Onkoskaner](#) czy [Onkomapa](#), które umożliwiają chorym podejmowanie świadomych decyzji dotyczących procesu leczenia. Od 2010 roku przekazała chorym na raka ponad 35 milionów złotych na pokrycie nierefundowanych przez NFZ kosztów leczenia.

Kontakt dla mediów:

Marta Sikorska

Koordynatorka ds. komunikacji i PR

tel. +48 514 497 254

² <https://www.pzh.gov.pl/raport-luka-finansowa-systemu-ochrony-zdrowia-w-polsce-perspektywa-2025-2027/>

Alivia – Fundacja Onkologiczna
ul. Niedźwiedzia 4C
02-737 Warszawa

marta.sikorska@alivia.org.pl